

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računna 10 krajo. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Ogravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Nemčija do Adrije.

[Izv. dop.]

„Illustrirter Handatlas“ je nevezana knjiga, nenavadno velicega formata, obstoječa iz 25 ilustriranih zemljevidov in mnogo drugih prirodo- in narodno-znanstvenih podobšin. Te pruske zemljevide posameznih delov, držav, cesarstev in kraljestev velike zemeljske oblike imam denes pred soboj na ogled. Prijatelj, ki mi jih je dal na smotranje, me zagotavlja in sam vidim, da so ti zemljevidi cvet pruske oholosti.

Gospodom čitateljem „Slov. Naroda“, ki še niso omenjenih zemljevidov imeli pod svojimi rokami, utegne biti zanimivo, kako v svoji strasti preslepljeni Prusi s tem demonstrativnim literarnim delom, svetu o preustrojenji in razširjanji nemškega ali pruskega zemljišča svoje namene in cilje preočito kažejo.

„Evropa“ zemljevid št. 3., novorojeno dete izplodeno iz nemških pruskih možgan in izgojeno v pruskem gnezdu ima poleg ilustriranega zemljevida po številkah nabrojene evropske države tako-le:

1. Kraljestvo portugalsko. 2. Kraljestvo španjsko. 3. Kraljestvo angleško. 4. Republika francoska. 5. Kraljestvo italijansko. 6. Jonska republika. 7. Kraljestvo grško. 8. Cesarstvo turško. 9. Kraljestvo ogersko. 10. Nemčija. 10. a Pruske nenemške provincije (Poznanj). 11. Švica. 12. Kraljestvo dansko. 13. Kraljestvo švedsko in norveško. 14. Cesarstvo rusko. 15. Kraljestvo belgijsko. 16. Kraljestvo holandsko.

Kakor je razvidno iz nazočih poimenovanj nij več naše Avstrije mej drugimi evropskimi državami. Mar so jo Nemci nesli k pogrebu?

O nesrečni Beustov dualizem, kakšno

gorje nam še skrivaš v svojih nedrijih? Na imenovanem zemljevidu samem so vse naše dežele razen Dalmacije v veliko nemškem okviru; slovenske in češke dežele so utopljene v Nemstvu. Pruska rudeča mejina poteza sega na tem zemljevidu doli do jadranskega morja. Dalmacija je pa priklopljena ogerskemu kraljestvu.

Oholo nemško seme v Prusiji in mej nemškutarji pri nas hoče menda imeti v Evropi samo velike države, zato nij mej prejšnjimi imeni niti Črnogore, Srbije in Rumunije.

Drugi zemljevid št. 22 pod imenom „Deutschland“ se pa od prejšnjega v tem razlikuje, da razteza veliko Germanijo doli do našega Jadrana z debelo mejino potezo, posamezne provincije kar jih je v pruskej ograji, so pa markirane z drobno mejino črtico. To so javne pruske demonstracije proti Avstriji. To so žalibože prikazni, ki lahko vsakemu prvemu in zvestemu državljanu vrivajo živo misel, da je prusko srce žejno vojne, ter da hrepeni in goji javno poželenje po avstrijskem terčnu. Osobito mi Slovani, kojim je čista zvestoba in pokorščina do svojega vladarja tako rekoč prirojena, — Slovani, ki smo vsegda v prvej liniji stavili največje žrtve Avstriji na altar, poznamo in vidimo avstrijske razmere; poznamo svojo osodo bolje kakor še nikdar popred; poznamo pa tudi svoje sovražnike, zato se jih bojimo ter svarimo kliče: Avstrija! varuj se še o pravem času pod belo rožo skritega gada — nemškega hinavskega laskanja. — Ob enem pa imamo zopet en dokaz več, za koga in kaj delajo vsi oni, ki vlečejo z nemško, nemškutarjsko in sploh nam Slovincem domačinom protivno stranko.

V.

Rothschild in južna železnica.

Ker južna železnica po vsem dolzem prerezuje našo slovensko zemljo, zanimal bode morda sledeči članek iz nemške „Verkehrs-Ztg.“:

„Pravijo, da je svetovna zgodovina tudi svetovno sodišče. Žalibože, da tako mnogo svojih razsodb izvrši še le po smrti tacihih velicih zločincev na človečanstvu, ki so v svojem življenji tako rekoč, topili se v blaženosti in časti in ki so zatisnili oko mej baječe nakopičenim premoženjem in z bogato okinčanimi prsi nahajavši se v življenji polnem sladkosti, blaženosti in — zločinov.

V sedanjih dneh kopičijo se zopet one tožbe, zaradi katerih boče svetovni sod govoril tako strašno obsodbo, kakoršna se je izrekla še nad malo milijonarji: mi menimo one akte grešne zgodovine južne železnice, ki je baš v tej dobi največja, ali tudi z največjim prokletstvom obložena železnica na tem svetu in katero je svetovna trgovska hiša Rothschildova izvlekla in obrala do kosti in kože, kar se je do sedaj poimenovalo: „Rothschildov patronat“.

To železnico je kupilo leta 1856 neko društvo od države, ki jo je pa velikansko razširilo in ker so hoteli imeti prosto roko pri zaračunjanji prečudnih pomenov za raznovrstno borzno sleparstvo, pustili so torej odprt generalni-stavbeni konto, v katerega so vknjiževali vsako smet in ta generalni-stavbeni konto je ostal odprt celih 19 dolzih let, do denes.

S časom se je nakopičilo k frank. 375,000.000 akcijskega kapitala še
 „ 1,820,213.000 diverznih prioritet, dalje
 „ 125,000.000 obligacij in še
 „ 135,000.000 dolžnih listov, ki se imajo od l. 1875 do 1878 poplačati, tako,

Listek.

Zilska dolina.

(Spisal Lj. Dragotinln.)

(Dalje.)

Predno nego preidem k popisu „visocega raja,“ hočem tu omeniti, da se obleka žensk od prešle dobe skoraj nič ne loči, ko je bila moška obleka poprej mnogo drugačna. V dokaz temu naj sledé besede nemškega pisatelja dokt. France Sartorija, kateri piše leta 1809. v knjigi: „Länder- und Völkermerkwürdigkeiten“ mej družimi sledeče: „Ziljan je leporsčen, velik Može nosijo kratke lase, na glavi visoki, širokokrajčevi klobuk zelene barve, oni imajo belo srajco s širokim „kreželcom“ brez zavrátne rute; potem rudeči „bruštof“ in zelene obramnice; na pol široke hlače do

kolen, bele nogovice in čevlje.“ Obleka mož se je torej nekoliko izpremenila, ali ženska obleka je, kakor nam ravno Sartori in mnogi starejši pisatelji pripovedujejo, enaka ostala. Zanimivo je, kar pri popisu ženske noše Sartori pristavi, rekoč: „Kratka obleka se ne sme nespodobna in brezokusna imenovati, ker je starodavna navada in jo na slab način nobeden pravi Ziljan ne obsojeva. Noša ova je v ljudstvu ukoreninjena, ona je postala trdotna navada; v občem pa postaja navada druga narava.“ —

Ponedeljek napoči. Jupiter pluvius se je neusmiljenega kazal, ter nam precej na vse zgodaj nekaj dežja poslal, mej tem ko je čez dan zmirom nekoliko škropilo, kar pa nij zadržalo narodne veselice. Precej v jutro si še enkrat iznad prijaznega homea, ki se vrh Bistrice vzdiguje, bližnjo okolico ogledam, ter potem zopet v vas idem in se

po lastni pričbi prepričam, ko se uže vse pripravlja za mašo in zabavo. Povsod so se čistili, umivali, sušili in krasno, praznično obleko oblačili, mej tem, ko je eno uro poprej, namreč ob 9., mili zvon bistriške cerkve k božjej službi vabiti začel. Cerkev stoji na holmcu kraj vasi. Že se je bližala 1/2 10 ura in iz posameznih hiš, kakor tudi iz bližnjih vasi so hitrih nog prihajali krasno oblečene ženske in fantiči, ter so šli k cerkvi. Na hodu v in iz cerkve sem pa zapazil, da se ženski spol strogo loči od moškega. Na obličjih se je uže brala prazničnost in vladala je povsem neprehvalna čistoba. Razumno se mi toraj zdi, ako Sartori piše: „Priprave na veselico se godé uže prej ta dan in posebno ženske si celo telo do najčistejšega omijejo in operó, da potem na povsem čisto telo praznično obleko oblečejo.“ To se nij samo v pričetku našega

dá iznaša skupno obteženje: 2,455,213.000 frank.

V kacem razmerji se teh par milijard nahaja z onimi po Rothschildu prouzročeniimi diferencami in kako je še večji njegov dobiček, nego ta svota, tega nij moč izračunati, ali neovrgljiv dokaz je, da velikansko imenje Rothschildov večinoma in to splošno, dohaja iz Avstrije, namreč opirajoče se na kupčije z južno železnico in na one z avstrijsko državo.

Da bi se akcije na prav nesramno visoke kurze prignale, delile se v prvih enajst letih namreč od l. 1859 sledeče dividende v srebru in sicer: gld. 14.80, gld. 13.40, gld. 16.80, gld. 17, gld. 16, gld. 16, gld. 15, gld. 15, gld. 13.20, gld. 13.20, gld. 10, končno pa, ko je kritika bila to celo sleparstvo obelodanila: gld. 6, gld. 8, gld. 8, in končno le gld. 6, torej samo 3%!

Sredi v izplačevanju največjih dividend in oziroma ko je denarja primanjkovalo in Rothschild nij hotel več posojevati in ko so se morale prioritete razprodati po neizrečeno nizkem kurzu, tu so bili prisiljeni ustaviti to dividendno sleparstvo in izmisliti goropadno laž: da se je pozabilo ažiyo v srebru za akcije itd. postaviti v računsko poročilo letno in da se mora blizu 16 milj. repartirati za bodoče leto.

Pozneje nij bil Rothschildom dostojno sestavljen gospodarski ali upravni svet. S časoma so urinili mej gospodarski svet celo tri Rothschilde in vrhu tega celo prokurista dunajske firme g. Morica viteza von Goldschmidta in iz afere stavbene banke, znanega E. Wienerja viteza von Welten. Nij treba našim izključljivo izobraženim in rahločutnim čitateljem — pravi strokovnjaški list — pojasnjevati, kako zvito osnovane nakane so mej imenovanimi gospodi zavladali in mej Rothschildi.

Da bi se celej stvari postavil konec in vrh in da južna železnica dobi tacega predsednika, ki bi ugajal v vsacem oziru Rothschildu, izročili so predsedništvo Fr. baronu, ustavovernemu gospodu Hopfenu od zemljišno-kreditnega zavoda, kateri zavod je zelo potreboval podpore in v drugem oziru zopet Rothschildovo potrjenje, da se je unesrečeno Pottendorfersko železniško podjetje spravilo pod močno oskubljeni peroti južne železnice.

Da se pa vsem bodočim odgovornostem

zá vse, kar se v Avstriji poskuša in ustvarja, odtegnejo, preložil se je sedež, te izključljivo avstrijske železnice, v Pariz. To je znamenito, posebno za akcionarje v Avstriji; kajti, ti dobri ljudje, ki so prisegali na Rothschilda, a vrhu tega obubožali, niti ne govore francoski ali sploh ne popotujejo v Pariz. Tudi velicij deputacij ne morejo poslati k dunajskemu Rothschildu, ker se le ta izgovorja, da vsak, ki je s temi specifično Rothschildovimi papirji „obsedel“, mora „sedež“ društva iskati v Parizu. In oh! Saj Rothschilda nikoli nij doma — če tudi ne odpotuje nikdar. Na ta način torej, strategično čuvani od vseh strani, delali so lahko, kar je bilo komu drago, dokler železnica nij bila prisiljena, — pred nekimi tedni, — naznaniti, da ne more niti solda obrestij plačati. To je jasen nasledok Rothschildovega pokroviteljstva!

Bojimo se jako, da bi ta škandal ne bil nevaren za celo deželo. Narisajmo še tu sliko vsega tega, kar se bode zgodilo. Milijoni tujcev, ki so Dunaj obiskali pri tej ali onej priliki, bili so zavzeti, videči velikanski, da interesantni promet južne železnice. Skoro vsako četrto ure se pripelje ali odpelje kak vlak, hrup na kolodvoru preglušuje vse, potnik vidi povsodi bruhati parne kotlje pri lokomotivih in vrišč in hrup prevažajočih brezštevilnih nakladnih ali tovornih voz kar ne prestane. Če se peljemo pe železnici, vsak hip srečavamo težko obložene vlake mimo drdrati in pred našimi očmi, se razvije skupna podoba celega prometa, da je misliti, akcije take železnice se ne dobé za zlat denar. Sedaj pak Evropa vpraša začudena: v čegáve žepe tekó milijoni in kakovo stanje in gospodarstvo se mora tu nahajati, ako taka železnica objavlja, da ne more izplačati obrestij? In katera avstrijska železnica se more še rentirati ali izplačati, če se ta južna železnica ne rentira?

Ta, tako bogata ali tako nesrečna dežela izsesana je bila po oderuhih in ime najvišjega teh modernih oderuhov je jud: Rothschild. Eno podvzetje njegovo gré za drugim pôtém propada in od kar strašne pregrehe in pritiske teh strašnih upnikov ne moremo več plačati z novimi papirji in novimi akcijami, nebo kakor svinec težko visi nad nami in podoba je, kakor bi bila mrtvaškimi prtom trgovina in kupčija pokrita in

kakor bi celó poslednji mož v državi neuprosno zapadel obubožanju. Baron Bruck, prodávši svoje dni južno železnico tem ljudem in hoteč se izviti njihovim stoternim rokam je le zaradi tega ustvaril kreditni zavod in ki se je uže takrat pečal z idejo založbe zemljišno-kreditnega zavoda, obrnil bi se v jami, ko bi vedel, da so Rothschild in kreditni zavod, in južna železnica, in zemljišno-kreditni zavod, popolnem eno in isto, in da ta velikanski oderuh, ki je dunajskemu finančnemu svetu tako slab izgled dal, poleg predsednika kreditnega zavoda in poleg faktotuma zemljišno-kreditnega zavoda, v opravljenem svetu južne železnice sedi, ter celo državo in vse njegove stroke v prometu drži v železnem objetji! Uboga Avstrija! Podobna si kmetovalcu, kateremu vzeme nekdo drugi pridelke z marljivo obdelanega polja, ki je celo ukrotil domače pse, da bi ne lajali na njega, akoravno vzeme soboj i njihov kruh.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. julija.

Smrt cesarja *Ferdinanda* je sedaj v notranjem najvažnejša novica. Rojen je bil 1793 na Dunaji, torej je bil sedaj 82 let star. Leta 1835. je zasel prestol svojega očeta, leta 1836. se je dal kronati v Pragi za češkega kralja, in ko se je leta 1838. dal kronati za lombardskega kralja, dal je vsem političnim zločincem pomiloščenje. Leta 1848. (in sicer 2. decembra) se je cesarovanju odpovedal in je vladanje prepustil sedanjemu cesarju. Bil je eden najbogatejših udov cesarske hiše.

O *pruskeje propagandi* v Avstriji na literarnem in političnem polju, in kako se v domovini naše avstrijske čutje preganja, omenjali smo večkrat. Žalibože, prišlo je uže tako daleč, da Bismarkovi „svinjski pastirji“ ljubezen in udanost do svoje državne celokupnosti Avstrije očitajo za zločin in zmoto. Ravno izšla knjižica pri Ferd. Mayerju na Dunaji pod naslovom „naše duševno zajetje po Prusih“ natančno in strogo popisuje sedanjost, kako pod krinko vede veje iz Nemčije Avstriji sovražen dah, kako se redi in razširja, kako se pri nas avstrijsko mišljenje zasmehuje. V sledečih vrsticah pravi o našem šolstvu: „Ako se pa društva in redakcije, katerih namen je nemško-nacijonalna agitacija in za katero uvidevamo črno-belo zastavo, polaste učnega naloga, ter snujejo ljudske knjižnice, v katerih se nam sovražnej literaturi odločuje prvo mesto, ako dalje v teh krogih namera-

stoletja zgodilo, temuč se godi še vedno. — Zadnji idejo k cerkvi fantje domače vasi, in sicer skupno, ter jih spremlja godba peterih godcev, ki — kot rojeni Ziljani — večjidel na potu do cerkve golo staronarodne pesni igrajo. Godba je navadno zmiraj enakostno sestavljena. O njej piše M. Majar v svojej zbirki cerkvenih pesnij leta 1846.: „Dva večjidelj godeta, eden „bunka bas,“ dva piskata na klarinetu.“ Te sestave sicer nijsem povsem našel, ali vendar enako. Spremenila se je namreč poprejšnja sestava godbe v bolj moderno, ali vendar se je obranila številka peterih godcev. Sartori piše, da je bila ta godba v drugi polovici prešlega stoletja sledeče sestavljena: „Obstala je iz dveh gosel, ene „cimbale,“ enega „basa“ in „dude“ (sic!) —

Ko so domači fantje z godbo do nasproti cerkve ležečega „farovža“ prišli, so postali in še eno narodno pesen zapeli, ter

se potem razšli, da se pomenijo zaradi reda, volitve plesalk i. t. d. Opravilo cerkveno je trajalo od 10. do 1/2 12. ure. Ta čas sem porabil, da si ogledam pokopališče in razne se tam nahajajoče napise, mej katerimi sem mimo nemških našel čisto slovenske in dija-leklično slovenske. Pri zadnji vrsti sem posebno opazil, da pogostoma rabijo končnico „ete“ in da „e“ mnogokrat utapljaajo. Tu naj sledi eden teh napisov: „Tukej počiva reina F. R., rojena u letje 1807. Gospud dai je te večne počitek in nai je sviete ta večna luč; puste njo u miro počivate.“ Mej mašo sem videl, da skoraj vse ženske iz molitvenih bukvic beró, in sicer imajo deklice do 17.—18. leta sploh knjige, katere so z gajico pisane, in od 18.—19. leta naprej z bohoričico pisane knjige. Popraševal sem kasneje, zakaj se v obče mladenike ne poslužujejo novejše pisave, in ali jo brati ne znajo, ter sem poizvedel, da so jim za-

radi tega ljubše stare knjige, ker imajo veliki in pripravnejši tisek in večje črke, nego se v novejših knjigah nahajajo.

V cerkvi je bilo pravo veselje, ogledati si lepo belo-rudeče obraze, kateri so romantično kukali izpod pisanega svilnatega „landrerja“ ali pa iz sredoveke, v rokoko dobo slišajoča „pintle.“ Cerkev je bila praznično okinčana, svetilnice so bile prebogato obdane z raznobarnimi trakovi in rožami.

Komaj je bilo božje opravilo končano, ko se počasi iz cerkve pomikajo dekleta in žene, ter potem po skoku, kakor srnice po ozki stezi, proti domu hité. Fantje pa se skupijo pred cerkvijo in na to zazvoni „pólu dné.“ Vse postane mirno, moški se odkrijejo in molijo. Ko zvon utihne, vsi navzoči gromovito zakliknejo, da se okrog in okrog po dolini razlega; godba pa začne zopet svirati narodno pesen. Sedaj idejo fantje in možje,

vajo, dobiti v svoje roke vpliv na šolo in rabo učnih knjig in drugih učnih sredstev, treba je potem, da se predramimo, ter slavno protestujemo zoper to pogubonosno in krivično vmešavanje v najvažnije naloge države.

Na **Hrvatskem** je volilno gibanje jako živo. V Bakru na hrvatskem Primorju bode v nedeljo 4. velik tabor, kjer bode dr. Makaneč svoj opozicijski program razvijal. Videti je, da bodo Primorci volili Makanečeve privrženike. Časnik „Primorac“, ki izhaja v Kraljevici poleg Reke, je zadnje dni odločno stopil na Makanečovo stran.

Vnauje države.

Francoske narodne skupščine ustavni odsek je končal pregled volilne postave in imenoval poslanca Ricarda za poročevalca.

Iz **Madrida** se uradno brzojavlja, da flota bombardira Borneo in Mandaco v Kantabriji; Karlisti so bili v višini v Jasquiel zapodeni. Drugo poročilo pa poroča, da vlada Alfonzova tako grdo proganja liberalce in drugomislece, kakor Karliste.

Rimski senat je v tajnej seji s 66 glasovi proti 29 sprejel izjemno postavo, ki je obrnena proti sicilijanskim roparjem in tatovom, kateri so bili do sedaj, kakor uže povedano, bolj močni in vplivni, nego vladni organi. — Mej tem je vlada uže začela svoje delovanje proti „mafia“, kakor se skrivneji zaroti tatov in roparjev pravi v Siciliji.

Egiptovski kedive je 28. m. m. osobno odprl novo mejnarodno sodišče.

Dopisi.

Iz Cerknice 29. jun. [Izv. dop.] Vseskozi poštena gospa tukajšnjega trgovca porodila je otroka in ravno rojeno „judinjco“ nesli so h krstu. Našemu dekanu, kateri je bralcem „Slov. Naroda“ uže znana osoba, se pa nij ljubilo otroka precej krstiti, in moralo se je mlado odnesti — domov. Eno uro potem dojde vendarle povelje, donesti otroka zopet, da prejme zakrament sv. krsta. Boter, botra in babica z otrokom hitijo torej v cerkev. Tja dospevši, pa pokliče dekan po svojem mežnarju (neprijateljnej osobi v celej fari, sploh „pandur“ imenovanej) botra, gospoda, kateri v Cerknici in okolici uživa naj večje zaupanje pri ljudstvu, katerega Cerknici in okoličani kot naj poštenejšega možaka naj bolj čislajo in ljubijo, katerega spredniki so za cerkev in za farovž storili toliko, da ne bode nobeden več toliko, in kateri sam je opravila pri cerkvi ali farovžu naj bolj podpiral — v zakristijo, in mu tam vprašanje stavil, je li

spremljani po godbi med vriskom in petjem proti domu in se podajo k jedi.

Mej 12. in 1. uro po polu dne je precejšna tihota po vasi, vsakdor se pripravljajo za daljno veselico. „Dečva“ si dobro ogleda, če je njena toaleta povsem v redu, in fantiči si razne sklepe delajo, kako, da bodo zabavo vpeljali in na občno zadovoljnost dovršili. Tudi jaz sem ta čas porabil, se nekoliko okrepčal in pričetka željno pričakoval. Ob enej uri prijezdi skozi vas eden borivcev in vse hiti za njim h kraju, kjer se ima sod ali „kufa“ biti.

Blizu plesišča je namreč v ta namen vedno pripravljen močni „steber“ iz trdega lesa, kateri je na zgornjem koncu tanjši, kot na spodnjem. Zgornji bel služi kot os tako zvanej „kufi“, novej barigljici iz trdega lesa in lesenimi obroči. Zarad kondenzitete se dan poprej cela barigljica namoči.

(Dalje prih.)

res, da kakor kaplan Erker trdi, ne verjame on, da bi bil oče papež nezmoten. Gospod mu le odgovori, da tu nij kraj dalje o tem govoriti, in da on denes neče biti pri izpovedi, prišel je samo v cerkev, da bode boter novorojenemu otroku.

Dekan naš pa v vsej svojej mogočnosti in z povzdignjenim glasom vелеva gospodu, naj odstopi, da njemu vest ne pripušča, njega za botra spoznati. Škartiral ga je torej.

Veliko nevoljo učinil je pri ljudstvu ta nepremišljeni korak našega fanatičnega dekana, in le en glas se čuje, to je: „proč z njim“ in s fanatiziranjem kaplanom Erkerjem in kje so dnevi, kje so časi, ko je pri nas bival dekan gosp. Anžlovar.

Lahko bi se tudi vsled tega pripetila otročnici nesreča, potem ko ona vsled jeze in žalosti zapade lahko boleznim, kajti zapomni naj si dekan stari pregovor, da 6 tednov leži mrtvaška truga pod posteljo žene otročnice.

Pod masko pobožnosti in pohlevnosti torej, pod zavetjem lepih čednostij naj se ne skriva in ne širi hudobna zvijača in grdi farski fanatizem.

Ako hočete dogmo o nezmotnosti papeža pri ljudstvu ukoreniniti, ne delajte tako! Spomnite se, da o priliki, ko je bila postala resnica, da Marija je brez madeža spočela, nij bilo tolike agitacije za to, in ljudstvo se je tiho udalo. Kdo je tistikrat politično inkviriral botra ali botro, ki sta večjidel dobrotnika krščencu, če na to verjamejo. Da pa ne gre pri „nezmotnosti“ papeževaj tako gladko, krivo je vse drugo; in naj več kar vam pri tem ovire stavi, je naša zdrava pamet.

Novoizvoljenemu knezoškofu mi na deželi toplo priporočamo, potegniti takim in enakim ljudem „larfo“ z obraza, ter jim zaukazati, živeti z ljudstvom mirno, ne pa v večnem prepiru, kajti to ne donese dobička katoliškej cerkvi. Mi ne provociramo, a šikanizirati se strastnežem ne damo.

V vsakej fari je sedaj drugi „bog“. Škandali se množé od dné do dné. Tu se dva duhovna prepirata mej soboj za „koretelj in štolo“, tam fanatičnega fajmoštra očitno v cerkvi ljudstvo zaradi nesposodbnih besedij na léci — zasramuje, tu zopet duhoven samovoljno otroka krsti za Klementa in oče potem preklinja „farje“ in celo vero; drugej je zopet mežnar fajmošter, drugej je kuharica, kaplan in fajmošter in še več ko oba vkup!

Dosta dela bode torej na Kranjskem imel novi škof pri tako razvajanem duhovenstvu, samo fanatiziranem, a ne res omikanem, a kakor se čuje, je on pa tudi mož, da se ne bode ustrašil težkega dela.

Končno le še gospodu odvrženemu botru rečemo: delajte še zanaprej, kakor do sedaj vedno za blagor naroda in ljudstva, saj veste, da njim se zastoj govori, zatorej vas braniti treba nam nij.

Iz Postojne 30. jun. [Izv. dop.] Izlet v postojnsko jamo, dne 27. t. m. nij tako dobro izpal, kakor je bilo pričakovati. Obiskovalcev je bilo kljubu neugodnemu deževnemu vremenu kakih 900 do 1000, a bili so vsi nevoljni nad Schröklom, kot osnovevalcem te slovesnosti. Opeharil je bil namreč mnogo ljudij — sedaj kakor i o binokostih — za vstopnice, katere bi bili morali dobiti z voznimi kartami vred, pa mnogo

jih nij dobilo. Drugič je bilo naznanjeno po inseratih, da bo jama razsvitljena z električno lučjo — a namesta nje sti goreli dve magnezijevi lučici kar pa nij bilo nikakšno odškodovanje za toliko obečano električno razsvitljavo.

Tudi naznanjeni „godbeni koncert“ je izostal, godba ljubljanske požarne straže je igrala samo za-se dva komada, potem pak je odšla.

Vrhu vseh teh nepovolnostij, pa je bilo gostom še tako malo časa odločeno, da so vsi kar tekli s kolodvora v jamo, a iz jame bežali brž na kolodvor, da ne bi zamudili vlaka — s kratka: vsakdo je bil nezadovoljen, in čule so se ostre besede.

Pričakovati je, da oskrbništvu jame ne bode nikdar več stopilo v pogajanje s takim judom, ker s takim početjem se obiskovalci le oplasé in odženó, na mesto, da bi se privabili.

Končno moramo še opomniti, da je članek v „Laib. Ztg.“ o tukajšnji draginji pretiran; to nij res, da bi bila voznja s kolodvora tako draga, kakor se ondi piše; nego tarif je za osobo 30 kr., kar gotovo nij preveč. Če zahteva kdo od kake družbe za voz povprek 2 do 3 gold. — ne sme se soditi takoj, da so vsi vozniki tako nesramni; so pa tudi drugi, ki so vozili po pet ali celo še več osob s kolodvora v trg, ali iz trga na kolodvor za 60 ali 80 kr. ne pa za 4 ali 5 gld., kakor pravi „Laibacherica.“ Tudi jedila nijso tako draga, kakor se piše; a pomisliti se mora, da je v Postojni uže itak najdražje življenje na Kranjskem; vrhu tega krčmar, kateri po navadi z enim natakarnjem ali natakarnico potrebuje za ta dan 3 ali 4 druge, koje mora dobiti iz Ljubljane, ter jim pláčati voznjo tja in sem, in na dan še kakih pet ali deset gld. plače. Ker pa še s tem nijso zadovoljni, skušajo natakarnji na svojo rokó „profitirati“ in ljudem draže računijo, nego bi smeli, da krčmar sam nekoliko dražje prodaja nego sicer, to je jasno, ker se mu je bati izgube zaradi velikih izrednih stroškov.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) ima 7. julija pred ljubljansko deželno kot tiskovno sodnijo javno obravnavanje zarad konfisciranega članka „Za kmetski stan“ v št. 112. Obravnavanje je razpisano vsled ugovora urednikovega proti konfiskaciji.

— (Novi tržaški škof) g. Dobrila je storil 24. p. m. na Dunaji pri cesarji obljubo. Cesar mu je baje veselje izrazil, da so mu primorski Slovani tako ndanost izkazovali ob povodu zadnjega njegovega potovanja. Tržaški Slovenci so, kakor smo imeli te dni priliko osobno poizvedeti, s tem imenovanjem jako zadovoljni. G. Dobrila je dosedaj vse svoje dohodke obračal v to, da je štipendije za uboge dijake ustanovljal in tako neizmerno blazega in dobrega storil.

— (V Tržiči) so slovesno odprli 24. p. m. novo kopališče.

— (Kozje-Sevnica-Brežiško učiteljsko društvo) ima svoj redni shod v Brežicah 8. julija. Dnevni red: 1. Prirodnoznanstvo — dalje g. Poljanec. 2. Geometrija v narodnej šoli praktično g. Ornik. 3. Nadaljevanje o vinoreji g. Kokot. 4. Zgodovina Slovencev — dalje g. Kunstič. 5. Petje. Pri

g. predsedniku se bodo ta dan še lahko do-
bile g. Weissove „Gehör und Stimmübungen“
in „Winke“ obdobje za 22 kr. in za 40 kr.
pa normalni učni čerteži od g. Klodiča, v
katerih je mnogo dobrega. Dalje se bo raz-
glasilo nekaj zelo važnih naznanil in ukazov
sl. c. kr. dež. šolskega sveta in razdelovale
se bodo tudi pole v vprašanji in letne knjige
„Jahresbücher“ v izpolnjevanje v določenem
času itd. mej navzoče šolske voditelje. K
obilnej udeležitvi vabi tedaj uljudno: odbor.

— (Detomor.) Zadnje sredo zvečer
so zapazile neke ženske v Gradišči št. 15,
v zahodišču še živlega otroka, ki jih je pri-
vabil z svojim vekanjem. Ko otroka, ki je
bil ves zamazan z blatom, umijejo, se je iz-
poznalo, da je bil baš pred kake pol ure
rojen. Policijska preiskava v hiši je prišla
na sled neke delavki iz cigarne fabrike, ka-
tera je iz strahu pred nemilimi nasledki
svoje novorojeno dete proč vrgla. Odnegli
so jo potem v tukajšjo bolnico. Otrok še
živi.

— (Popravek?) Tukajšen cerkveno-
politišk slovensk list popravlja našo novico
„iz duhovenskih krogov,“ da g. Urbas nij
nemškutar. No, nas bode veselilo, če bode
odslej v narodnih rečeh vseskozi narodno
vedel se. Ali popravek čisto postranske
stvari, da g. kanonik Premerstein nij
„tekel na Štajersko,“ je ničev. Naj nam
duhovenski „Slovenec“ rajši popravi trditev
našo, da g. kanonik Premerstein v šolskem
deželnem svetu ne glasuje le z nemško
vlado, da-si so mu slovenski narodni po-
slanci do kanonikata pomogli in se je tačas
tudi hlinil narodnega človeka. To bode več
vredilo, nego dlako klati in besede griziti.

Razne vesti.

* (Strašna nevihta v Budim-Pe-
šti) in okolici v soboto po polu dne je na-
redila velikansko škodo na blagu in življenji
ljudij. Posebno hudo je razsajala nevihta
in toča v Budimu in budimskih vinogradih;
o slednjih se še govoriti ne more, ker so
kar izginoli. V Pešti je bilo takoj dve tre-
tinji pritličnih stanovanj pod vodo. Bliskalo,
grmelo in treskalo je tako, da so mislili, da
je sodnji den. Poginilo je blizu 400 lju-
dij pri tej nesreči, nekoliko v vodi, neko-
liko v sesutih hišah, mej njimi se nahaja
baje baron Liphay, kandidat Sennyjev.
Kako je toča bila, omenimo samo to, da je
blizu Budima potokla necemu gospodarju
400 oralov žitnega polja. Na okolčnih vrh
leži na tisoče mrtvih pobitih vrabcev. Cele
vrste hiš je sesutih, podrth in v razvalinah,
nekatero je zažgal tudi blisk. Škoda se ra-
čuni na 2 milijona gld. Požarna straža, vo-
jaki in privatni kregi pomagajo in delajo,
da se kolikor je moč nesreča olajša; vladni
organi, kakor je navadno povsodi, drže kri-
žem roke, ter čisto nič ne storé, ko deset
tisoč unesrečenih prosí pomoči. — Pogled
na poškodovane ceste, podrte hiše, z blatom
zasute hišne uprave, oblačila, pomoč iskajoče
in žalujoče ljudi, pobita mrtva trupla,
je strašen. Največ je nesreča zadela uboge
rokodelce, delavce in posle. Revščina teh
je neizmerna. —

Poslano.

(O zadevah Marijine bratovščine.)
Ker se je slavni odbor Marijine bratovščine v
svoji večini sijajno skazal, da nij zmožen društvene
zadeve obravnavati, tem bolj zdaj, ko je njega bistra
glava se občnemu mnenju unakniti morala, ker za-
radi odborove nezmožnosti hira celo društvo, ker
društveni zapisnikar g. Matschek nij zmožen svojemu
poslu in mu je po našem mnenju mar le plača
100 gld. in hoče z svojim nemškim pisanjem tero-
rizirati slovensko občinstvo, z eno besedo, ker se,
dokler sedanji odbor figurira, društvu škoda godi,
terjamo enoglasno, da naj slavni odbor v program

prihodnjega občnega zbora tudi postavi točko: „Vo-
litev novega odbora, namesto odstopiv-
šega.“ Sicer bode zborovanje še veliko viharnejše
nego sta bila zadnja dva. (237)
V Ljubljani 1. julija 1875.

Večina udov „Marijine bratovščine“.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdra-
vila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in
otročih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezn
v žleodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze
i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-
bavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato
žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo,
šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih,
otožnost, diabet, trganje, slušanje, bledičico in pre-
hlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje,
nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriče-
val zdravljenih, brez vsake medicine, mej njimi spriče-
vala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-
vega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru,
zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,
Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-
stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih
oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.
Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih na-
gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in
grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d.
pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v
scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih
in mehurji, trganju v mehurji i. t. d. — Najbolje in
in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-
nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu.
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen
mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne
i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezn, zaprtja,
bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé
vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry
vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimporn, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Montona, Istra.
Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor
medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
„Berliner Klinische Wochenschrift“ od
8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Ara-
bica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več
in več hujšalo, ter vedno blijuvalo, kar vsa zdravila
nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je
ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,
na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.
St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem
let, na nespanji, treslici na vseh udih, slušnanji in
hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlji in bolehanji
dušnika, omotici i tišcanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.
Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na
ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalescière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr.
in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed
Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v In-
sbrodu Diechtl & Frank, v Celovci P. Birn-
bacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru
M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranz-
meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po pošnih
nakaznicah ali povzetjih.

Tujci.

30. junija:

Evropa: Maček iz Zadra. — Berger iz
Reke. — Knez Lichtenstein iz Ljubljane. — Valeri
iz Zadra.

Dunajska borza 1. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)		
Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	25 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	75
1860 drž. posojilo	111	80
Akcije narodne banke	926	—
Kreditne akcije	2 6	25
London	111	45
Napol.	8	87
C. k. cekini	5	23
Srebro	100	55

Zahvala.

Za tako lepo svečanost, ki je bila napravljena
ob priliki moje 50letnice 27. t. m. pred- in po polu
dne, ter za mnogobrojna darila in voščila se presrečno
in spoštljivo zahvaljujem vsem tukajšnjim in vnanjim
tovarišem in prijateljem, posebno gosp. deželnemu
predsedniku vitez Widmannu, gosp. dež. glavarju
vitez Kalteneckerju, ljubljanskemu županu gosp.
Laschanu, predsedniku trgovinske in obrtnijske
zbornice gosp. A. Treo-tu, gosp. lastnikom tiskar-
nic, gosp. urednikom itd. itd.

(235) Matija Kaderžavek.

Naznanilo.

Podpisani ima veliko množico okolo 70 funtov
nenavadno lepih in zdravih, posebno za seme iz-
vrstnih

sviloprejnih kokonov

na prodaj, ter jih vsem čestitim sviloprejcem toplo
priporoča. Kdor jih hoče v predenji videti, naj
se podviza, ker 5 dnij bodo še čakali.

Anton Arko,
(236—1) posestnik in krčmar v Ribnici.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specijalitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda
in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból
in ustne bolezn, zoper gnjilobo in majanje zob,
zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut,
prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno
meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za či-
stenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu
bode gotovo prednost, vzlic vsem enakim izdel-
kom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta
Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabod-
iščeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z
čisto kemienih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat
škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v
pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih
in vnanjih prisadih, zoper večino boleznij, po-
sebnost za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica
40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do
sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirku-
lacijo in prebavljenje, ter različne organe in
ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sred-
stvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah.
1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad.
Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna
in mehka, se jej daje prednost pred vsemi
umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim
sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 stekle-
nica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegeta-
bilienih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej
podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se na-
haja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja
40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih
iztlačen. Učinkuje znamenito kreplino in olaj-
šajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.
Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki
bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi,
bode radostno prepričan, da je najmočnejše in
zanesljivše sredstvo do sedaj znanih zoper
ponavljajoče se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto
proti poštnemu povzetju. (132—47)